

Kunst in het pand Oude Delft 18

*in de bijna vergeten
Barbarakapel.*



Korte geschiedenis van het pand Oude Delft 18 vanaf 1922.

Het van oorsprong 17^e-eeuwse pand met jongere voorgevel, werd in 1922 gekocht door de RK Studentenvereniging Sanctus Virgilius (Virgiel). Tot 1949 door hen in gebruik geweest o.a. als sociëteit. Daarvoor werd de achterkamer (bij binnenkomst achter in de gang links) uitgebreid tot sociëteitszaal, naar een ontwerp van toenmalig student bouwkunde F. Peutz.

In 1949 verruilde Virgiel de te klein geworden sociëteit Oude Delft 18 (O.D. 18) voor het St. Barbaraklooster aan de overkant van de gracht.

In het pand O.D 18 kwam er ruimte voor een kapel voor de Katholieke studentenparochie en het Katholieke studentenpastoraat.

In hetzelfde jaar werd pater S. Schotten (1906-1990, geboren in Bergen) benoemd, niet alleen tot moderator, maar ook tot pastoor van de studentenparochie.

Tot eind jaren 60 woonden de toen aanwezige paters in de kamers beneden en boven, evenals de moderator van Virgiel, pater S. Schotten. Later woonden er nog maar twee paters boven, waaronder de opvolger van pater Schotten, Harry Peels. De twee kamers beneden werden toen gebruikt voor het werk van het inmiddels oecumenisch geworden studenten-pastoraat. Vanaf ongeveer 1980 woonden er studenten op zolder. Na het vertrek van het studentenpastoraat in 1992 werden alle kamers, beneden, boven en op zolder bewoond door studenten.

Kunst in de Kapel.

Pater Schotten, moderator van Virgiel, verzocht in 1949 zijn vriend Jaap Min, kunstschilder in Bergen, om de wanden van de kapel, de voormalige sociëteitszaal, te voorzien van religieuze schilderijen. Waarschijnlijk heeft Jaap Min dit als tegenprestatie gedaan voor de hulp die Pater Schotten hem in de Tweede Wereldoorlog gaf door hem regelmatig van eten te voorzien toen hij zat ondergedoken. Een jongetje dat bij de pater in de buurt woonde haalde iedere dag een pannetje eten bij hem en zette dit op een bepaalde plek ergens tussen een paar struiken, waarna Jaap Min het stiekem ophaalde.

Beschrijving van de kunst in de kapel.

Jaap Min begon met het beschilderen van de betengeling op de zijwanden van de kapel in 1949. Hij schilderde hier afbeeldingen van Christelijke Kerkvaders uit de Oosterse en Westerse traditie, waaronder de Kerkvaders Augustinus en Hieronymus.



Tussen de voor- en achterkamer waren schuifdeuren met, zowel in de voor- als achterkamer diepe kasten, zodat als de deuren dicht waren er een soort nis ontstond.

In 1956 maakte Jaap Min een afbeelding van Jezus aan het Kruis bestaande uit losse gebrandschilderde glasplaatjes. Deze werden in de beschilderde nis, achter het altaar, aan de schuifdeuren opgehangen.

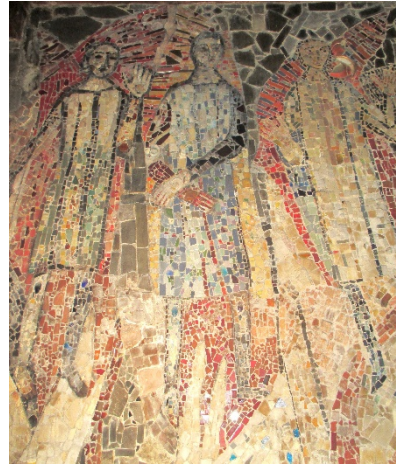


In de aanbouw schilderde Jaap Min, eveneens in 1956 op één van de wanden een korte heilsgeschiedenis: Verdrijving uit het Paradijs – de aankondiging aan Maria – de kruisweg met veertien staties en tenslotte de verrijzenis van Jezus uit het graf.



Ongeveer tien jaar later (in 1968) ontwierp Jaap Min voor de laatste wand in de aanbouw, een mozaïek van brokken gekleurd aardewerk en glas, met een voorstelling van de "Drie jongelingen in de brandende vuuroven", uit het verhaal dat in het Bijbelboek Samuel, hoofdstuk 3 staat.

Dit mozaïek is uitgevoerd door zijn broer Siem en zijn dochter Helene volgens de aanwijzingen die Jaap Min gaf.



Portret van de kunstenaar.

Jaap Min werd op 16 september 1914 geboren in Bergen (N-H). Hoewel hij als 13-jarige in de leer gaat bij een huisschilder gaat zijn belangstelling meer uit naar de schilderkunst.

Als hij in contact komt met de kunstschilder Matthieu Wiegman moedigt deze hem aan zich verder te ontwikkelen in het schilderen.

In 1938 laat Jaap Min zich inschrijven op de Rijksacademie in Amsterdam. Tijdens zijn lessen op de academie krijgt hij o.a. les van professor Campendock die een grote invloed op zijn carrière zal hebben. Deze stimuleert hem om monumentale kunst te gaan maken.



Jaap Min in zijn atelier rond 1975.

Tussen 1955 en 1961 was Jaap Min als docent verbonden aan de Jan van Eyck Academie in Maastricht. Daarna keert hij terug naar Bergen en zal hier blijven wonen en werken tot zijn overlijden op 6 oktober 1987.

Jaap Min laat een groot en veelzijdig oeuvre na, zowel vrij werk als werk in opdracht. Hoewel hij tientallen monumentale opdrachten voor kerken, scholen en openbare gebouwen met veel toewijding en vakmanschap uitvoerde, ging zijn passie uit naar het ongebonden schilderen, tekenen of aquarelleren, in zijn eigen atelier of in de polder. Hij is daarmee een eigen weg gegaan. Hij laat zich inspireren door het landschap in zijn directe woonomgeving, een landschap van duinen, bossen, strand en weilanden. Jaap Min is de schilder die gefascineerd is door de grenzen tussen land en zee, hemel en aarde en wolken en lucht.

Gebruik van de kapel na 1947.

Nadat in 1947 Virgiel verhuisde naar het Sint Barbara klooster aan de andere kant van de Oude Delft, werd de kapel in gebruik genomen door het Katholieke Studenten Pastoraat.

Vanaf 1956 werd de kapel ook enige jaren gebruikt door Hongaarse vluchtelingen. Een Hongaars sprekende Jezuïet ging voor in de diensten.

Tot 1979 was de kapel in gebruik voor ere diensten. Omdat de ruimte te klein werd verhuisde men voor de diensten naar de Lutherse kerk aan het Noordeinde.

In de loop der jaren was het Studentenpastoraat in een andere fase gekomen en de diensten werden nu Oecumenisch.

In 1992 werd de huur aan het Pastoraat opgezegd. Oude Delft 18 werd weer door Virgiel in gebruik genomen als studenten huisvesting.

Het nu eveneens oecumenische Studenten-pastoraat verhuisde, voor hun diverse activiteiten naar Voorstraat 60.

Een door Jaap Min gemaakt glas in loodraam, van de Heilige Sebastiaan, verhuisde mee.



overigens werd de kapel sinds 1979 nog incidenteel gebruikt voor o.a. Russisch Orthodoxe en Byzantijnse kerkelijke rites, tot ongeveer 2001. Boven het poortje links naast Oude Delft 18 is nog een steen te zien met een Byzantijns kruis.



De kapel is in 2018 door de Bisschop van Rotterdam aan de eredienst onttrokken. De altaarstenen bevinden zich nu in de Maria van Jessekerk aan de Burgwal.

De kapel wordt momenteel door Virgiel gebruikt voor culturele doeleinden. Alleen met de Monumentendagen wordt de kapel opengesteld voor bezoekers.

De informatie op deze bladen is samengesteld uit diverse bronnen door Marianne Koppenaal, Astrid Keers en Leonie Zweekhorst.